

REINHARD ZIMMERMANN, *THE NEW GERMAN LAW OF OBLIGATIONS. HISTORICAL AND COMPARATIVE PERSPECTIVES*, OXFORD, OXFORD UNIVERSITY PRESS, 2005, 240 P.

El professor Reinhard Zimmermann, codirector de l'Institut Max Planck de Dret Estranger i Dret Internacional Privat, ha dedicat un llibre a la reforma del dret d'obligacions a Alemanya, una reforma que va suposar una profunda modificació del dret d'obligacions i de la qual ara analitza els aspectes més importants. La reforma, que va entrar en vigor l'1 de gener de 2002,¹ va implicar una reforma substancial del Codi civil alemany i ha comportat el posicionament crític de la doctrina d'aquell país durant els processos prelegislatiu i parlamentari i després d'aquests, un cop convertida en dret vigent.

El llibre es divideix en cinc capítols, que tenen el seu origen en distintes conferències pronunciades per l'autor en universitats europees. Tots ells responen al mètode històric i comparatiu propi del professor Zimmermann, riquíssim en cites i exhaustiu pel que fa a l'aportació de dades, amb una capacitat de síntesi i de presentació dels problemes centrals de les institucions jurídiques de què s'ocupa que és inigualable.

El primer capítol és el que té un caràcter més marcadament històric, ja que està dedicat a la codificació i el desenvolupament del dret civil alemany. L'autor analitza els corrents científics que van marcar el procés codificador a Alemanya, primer l'escola històrica de Savigny i després el mètode pandectístic, els treballs preparatoris del BGB i les primeres reaccions doctrinals i judicials a la seva promulgació, i acaba amb una perspectiva general de l'impacte que han tingut en el codi civil més influent del segle XX el procés de «modernització» del dret civil i l'uropeïtzació del dret civil arran de les iniciatives preses per les institucions de la Unió Europea.

El segon capítol analitza els remeis contractuals del BGB vigent i els compara amb els Principis de dret contractual europeu, elaborats per la coneguda Comissió Lando, de la qual ell va ser una de les ànimes, no només en l'aspecte intel·lectual, sinó també en l'aspecte econòmic, ja que mercès al premi Leibniz va finançar els darrers temps de la Comissió. Els principals remeis són el compliment específic, els danys i perjudicis —que ara es distingeixen entre els danys

1. En català, A. LAMARCA I MARQUÈS, «La modernització del dret alemany d'obligacions: la reforma del BGB» i «Entra en vigor la llei de modernització del dret alemany d'obligacions», ambdós a <http://www.indret.com>.

substitutius del compliment, els danys per mora i els danys simples— i la resolució contractual, que dibuixen un sistema que presenta, al capdavant, força incoherències.

El tercer capítol s'ocupa de la manca de conformitat en el nou dret de la compravenda. El règim de la manca de conformitat, elevat a la màxima categoria per la Directiva 1999/44, sobre certs aspectes de la venda de béns de consum, ha substituït —tot i que a Espanya només ha coexistit— el règim tradicional de les accions edilícies. El professor Zimmermann analitza de manera detallada el nou règim i destapa amb rigor algunes de les seves contradiccions i mancances, com ara els problemes que planteja el compliment amb una prestació diferent de la pactada, que no és el mateix que una prestació defectuosa, amb les dificultats que, BGB en mà, sorgeixen quant a la pretensió de compliment específic.

El quart capítol es dedica a la nova regulació de la prescripció, tot comparant-la amb el capítol 14 dels Principis de dret contractual europeu, que en gran manera és obra seva. Aquest és un tema conegut pel jurista català, ja que la conferència en què té l'origen es va pronunciar a la Universitat de Lleida en el marc del III Congrés Internacional de Dret Privat Europeu. I, a més, té l'interès afegit de la comparació amb la nova regulació de la prescripció en el dret civil català,² inspirada en gran manera en la reforma del Codi civil alemany.

El darrer capítol es dedica al dret dels consumidors i usuaris i a la relació d'aquest dret amb el dret civil general. Com és sabut, un dels trets característics de la «modernització» del dret d'obligacions alemany ha estat la incorporació de les lleis especials en matèria de dret de consum en el Codi civil alemany. Tanmateix, l'encaix de les normes especials en el marc del dret civil general és particularment complicat, ja que responen a principis distints que difícilment són conciliables. El professor Zimmermann dedica una dura crítica al legislador alemany. Algunes de les crítiques són exclusives d'aquest legislador —per exemple, les presses amb què es va escometre la reforma malgrat la seva complexitat—, però d'altres haurien de ser tingudes en compte per tot legislador que pretén codificar o recodificar. En primer lloc, si l'objectiu de la política legislativa és la protecció dels consumidors i usuaris, de la part feble en el contracte, s'ha de procurar que el sistema jurídic sigui senzill, ja que altrament es carreguen en el consumidor els costos d'informació mitjançant la necessitat de l'assessorament jurídic. En segon lloc, s'ha de vetllar per la qualitat jurídica dels textos nor-

2. A. VAQUER ALOY i A. LAMARCA MARQUÈS (ed.), *Comentari a la nova regulació de la prescripció i la caducitat en el dret civil de Catalunya*, Barcelona, Atelier, 2005.

matius i s'ha de procurar defugir en el Codi civil normes que estiguin merament determinades pel moment polític: cal evitar el que ell anomena *lleis fast food* i d'altres autors *legislació d'un sol ús*. El Codi civil necessita estabilitat i no ha d'estar permanentment en construcció.

En conclusió, es tracta d'un llibre indispensable per a conèixer, en un anglès acurat i elegant, els trets principals del nou dret d'obligacions, els seus encerts i les seves parts febles, i els reptes que encara té pendants el dret civil —no només l'alemany— als inicis del nou mil·lenni.

Antoni Vaquer Aloy
Catedràtic de Dret Civil
Universitat de Lleida